

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра соціальної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОДІАГНОСТИКА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

перший рівень

(назва рівня вищої освіти)

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність _____ 6.053 Психологія

(код і назва спеціальності)

кваліфікація _____ бакалавр з психології

Робоча програма ПСИХОДІАГНОСТИКА

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Харківська державна академія культури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології

Протокол від. “ 27 ” серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри соціальної психології

_____ (Большакова А.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

. “ 27 ” серпня 2016 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів – 5,5	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	<u>6.053 Психологія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>6.053 Психологія</u>	Рік підготовки: 2-й	
Змістових модулів – 2		Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)			3-й
Загальна кількість годин – 165			Лекції 24 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6,9		Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Практичні 44 год.
	Семнарські __ год.		
	Самостійна робота 97 год.		
	Індивідуальні завдання: _ год.		
	Вид контролю: екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 68/97

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Психодіагностика» – навчальна дисципліна, яка в контексті сучасних досягнень психологічної науки посилює теоретичну та практичну професійну підготовку бакалаврів з психології.

Мета: ознайомлення студентів із теоретичними та методологічними основами виявлення і вимірювання психічних особливостей людини, принципами проведення психодіагностичного обстеження та формування психологічного діагнозу.

Завдання:

- ознайомити студентів з основними напрямками сучасної психодіагностики як однієї з основних форм діяльності практичного психолога та фахівців суміжних спеціальностей, з одного боку, і самостійною психологічною дисципліною, з іншого боку;

- ознайомити студентів із системою тестів і психодіагностичних методик, які найбільше широко застосовуються у практичній діяльності соціального педагога і дозволяють вирішувати проблеми психологічного консультування, психокорекції, професійного добору, проведення експертизи тощо.

- навчити студентів техніці застосування тестів і психодіагностичних методик,

- сформувати навички й уміння інтерпретувати отримані з їх допомогою результати, сформувати навик проведення психодіагностичного обстеження та створення психологічного діагнозу.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none"> • володіння культурою мислення, аналізом, синтезом, узагальненням та систематизацією фактів і теоретичних положень; • володіння навичками аналізу своєї діяльності та застосування методів когнітивної та емоційної регуляції власної діяльності, фізичного та психічного стану; • відбору та застосування психодіагностичних методик; • розробки та реалізації типових програм, спрямованих на профілактику відхилень у соціальному та особистісному статусі, психічному розвитку 	<ul style="list-style-type: none"> • здатність продемонструвати базовий рівень знання та розуміння основних законів психічної діяльності людини, що визначаються у загальній, віковій, соціальній, юридичній, політичній, клінічній психології, етнопсихології; • здатність враховувати вікові, гендерні, соціально-економічні, релігійні, культурні та інші відмінності при вирішенні завдань у професійній та соціальній діяльності; • здатність обирати, використовувати, модифікувати та адаптувати існуючі і створювати нові методики науково-дослідної та

<p>людини, а також негативного впливу професійних ризиків в різних видах діяльності;</p> <ul style="list-style-type: none"> • проведення роботи з кадровим складом різного типу організацій з метою відбору кадрів, управління їх мотивацією та створення соціально-психологічного клімату, що сприяє оптимізації процесу досягнення цілей організації; 	<p>психодіагностичної діяльності з використанням методів математичної статистики та інформаційних технологій;</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконувати приписи лікаря-психіатра щодо здійснення патопсихологічного обстеження та надання психологічної допомоги у процесі діагностики та терапії психічних захворювань; • здійснювати діагностику та експертизу психологічних властивостей і станів, особливостей розвитку різних сфер особистості та особливостей груп.
--	---

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- предмет, структуру і методи сучасної психодіагностики як наукової дисципліни,
- систему сучасних психодіагностичних методів і тестів, що обстежують пізнавальну, емоційно-вольову сферу людини, різні індивідуальні особливості тощо.

вміти:

- проводити психодіагностичне обстеження;
- підбирати адекватний психодіагностичному завданню психодіагностичний інструментарій;
- робити правильний та обґрунтований психодіагностичний висновок (психологічний діагноз) на основі отриманих даних.

Мати **навички** використання найбільш поширених психодіагностичних методик, ведення протоколів обстеження та формулювання висновків за результатами психодіагностичного обстеження.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Загальні питання психодіагностики

Тема 1. Вступ до психодіагностики

Тема 2. Методи психодіагностики

Тема 3. Тести і тестування у психодіагностиці

Змістовий модуль 2.

Методики психодіагностики психічних особливостей людини

Тема 4. Діагностика пізнавальної сфери

Тема 5. Діагностика особистості за допомогою опитувальників

Тема 6. Діагностика особистості за допомогою проєктивних методик

Тема 7. Методики для діагностики між особових відносин

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Загальні питання психодіагностики						
Вступ до психодіагностики	17	2				15
Методи психодіагностики	19	4				15
Тести і тестування у психодіагностиці	19	2				17
Разом за змістовим модулем 1	55	8				47
Змістовий модуль 2. Методики психодіагностики психічних особливостей людини						
Діагностика пізнавальної сфери	30	4	12			14
Діагностика особистості за допомогою опитувальників	30	4	12			14
Діагностика особистості за допомогою проєктивних методик	25	4	10			11
Методики для діагностики між особових відносин	25	4	10			11
Разом за змістовим модулем 2	110	16	44			50
Усього годин	165	24	44			97

5. Теми семінарських занять
Не передбачено

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Діагностика пізнавальної сфери	12
2	Діагностика особистості за допомогою опитувальників	12
3	Діагностика особистості за допомогою проєктивних методик	10
4	Методики для діагностики міжособових відносин	10
	Разом	44

7. Теми лабораторних занять
Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Вступ до психодіагностики	15
2	Методи психодіагностики	15
3	Тести і тестування у психодіагностиці	17
4	Діагностика пізнавальної сфери	14
5	Діагностика особистості за допомогою опитувальників	14
6	Діагностика особистості за допомогою проєктивних методик	11
7	Методики для діагностики між особових відносин	11
	Разом	97

9. Індивідуальні завдання

1. Психодіагностика як наука та галузь практичної діяльності психолога
2. Етика психодіагностичної діяльності.
3. Нормативні вимоги до посібника із застосування тесту
4. Професійно-кваліфікаційні вимоги до розробників та користувачів психодіагностичних методик
5. Загальна класифікація та характеристика методів психодіагностики
6. Психометричні характеристики психодіагностичних методик
7. Процедура психодіагностичного обстеження
8. Психологічний діагноз як результат психодіагностичного обстеження
9. Методики діагностики особливостей уваги
10. Методики діагностики мнемічної діяльності
11. Методики діагностики мислення
12. Методики діагностики інтелекту та когнітивних стилів
13. Особистісні тести-опитувальники
14. Проективні психодіагностичні методики
15. Методики діагностики міжособистісних відносин

10. Методи навчання

Методи навчання, що використовуються у процесі лекційних занять:

- лекція з елементами пояснення;
- лекція-бесіда;
- лекція-дискусія;
- ілюстрація наочних матеріалів;
- пояснення.

Методи навчання, що використовуються під час практичних занять:

- виконання вправ та завдань;
- робота з текстом підручника (конспектування, анотування, реферування, цитування тощо);
- самостійна робота.

11. Методи контролю

Підсумковий контроль. Для контролю засвоєння дисципліни навчальним планом передбачений екзамен. Проведення підсумкової атестації і отримання на ній позитивної оцінки включає: а) оцінку проміжної атестації (результати модуля), б) оцінку відвідуваності занять і активність в аудиторії; а також в) оцінку виконання усіх завдань самостійної роботи.

Поточний контроль. Для поточного контролю використовуються результати практичних занять.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Екзамен	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	20	100
10	10	10	10	15	15	10		

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

№ з/п	Найменування методичних матеріалів	Рік вида ння	Наявність в бібл. примірн.	Ел. варіан т	Код
1	2	3	5	6	7
1. ТЕКСТИ ТА КОНСПЕКТИ ЛЕКЦІЙ					
1	Основи психодіагностики : Опорний конспект лекцій до курсу до курсу для студ. 2 курсу напряму «Соціальна педагогіка» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» / Харк. держ. акад. культури; Уклад.: А.М. Большакова. – Х., 2012. – 57 с.	2012	50	+	
2. СЛОВНИКИ, ДОВІДНИКИ					
1	Большой психологический словарь / Под ред. Б.Г. Мещерякова, В.П. Зинченко.- СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2003.- 672 с.	2003	2	-	
2	Дьяченко М.И.. Психологический словарь-справочник / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович.- Минск: Харвест, 2001.- 576 с.	2001	1	-	
3	Психологический словарь / Под ред. В. П. Зинченко, Б. Г. Мещерякова.- М.: Педагогика-Пресс, 1999.- 439 с.	1999	1		
4	Ребер Артур. Большой толковый психологический словарь. В 2-х т. / Артур Ребер ; The Penguin.- М.: АСТ, 2001.	2001	1		
5	Словарь практического психолога / Сост. С.Ю. Головин.- Минск: Харвест, 2003.- 800 с.	2003	1		

14. Рекомендована література

Базова

1. Анастаси А. Психологическое тестирование : Пер. с англ.: Кн. 1./ А. Анастаси. – М.: Педагогика, 1982. – 318 с.
1. Бурлачук Л.Ф. Введение в проективную психологию / Л.Ф. Бурлачук. – К.: Ника – центр, 1997. – 128 с.
2. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика личности / Л.Ф. Бурлачук. – К.: Здоров'я, 1989. – 168 с.
3. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика / Л.Ф. Бурлачук. – СПб.: Питер, 2001. – 245 с.

4. Бурлачук Л.Ф. Словарь-справочник по психодиагностике / Л.Ф. Бурлачук, С.М. Морозов. – СПб.: Питер, 1999. – 528 с.
5. Кулагин Б.В. Основы профессиональной психодиагностики. – Л.: Медицина, 1984. – 216 с.
6. Общая психодиагностика / Под ред. А.А. Бодалева, В.В. Столина. – М.: Изд-во МГУ, 1987. – 303 с.
7. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии / Под общей ред. А.А. Крылова, С.А. Маничева. – СПб.: Питер, 2000. – 560 с.
8. Райгородский Д.Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Учебное пособие. – Самара : БАХРАХ, 1998. – 672 с.
9. Этические стандарты психолога // Вопросы психологии. – 1990. – № 5. – С. 158 – 161.

Допоміжна

1. Большакова А.Н. Методологические основы психодиагностики : Конспект лекций А.Н. Большакова. – Харьков: ХГАК, 2001. – 86 с.
2. Регуш Л.А. Практикум по наблюдению и наблюдательности. – СПб.: Питер, 2001. – 174 с.
3. Собчик Л.Н. Метод портретных выборов. – СПб.: Речь, 2002. – 183 с.
4. Собчик Л.Н. Моивационный тест Хекхаузена. – СПб.: Речь, 2002. – 16 с.
5. Собчик Л.Н. Стандартизированный многофакторный метод исследования личности СМИЛ. – СПб.: Речь, 2000. – 219 с.
6. Анастаси А. Психологическое тестирование: Пер. с англ.: Кн. 2. – М.: Педагогика, 1982. – 295 с.
7. Архангельский С.И. Вопросы измерения, анализа и оценки результатов в практике педагогического исследования. – М.: Знание, 1975. – 43 с.
8. Атлас для экспериментального исследования отклонений в психической деятельности человека / Под ред. И.А. Полищука. – Киев: Здоров'я, 1980. – 123 с.
9. Березин Ф.Б., Мирошников М.П., Рожанец Р.В. Методика многостороннего исследования личности в клинической медицине и психогигиене. – М.: Медицина, 1976. – 176 с.
10. Блейхер В.М., Крук И.В. Патопсихологическая диагностика. – Киев: Здоров'я, 1986. – 280 с.
11. Бурлачук Л.Ф. Исследование личности в клинической психологии. – Киев: Вища школа, 1979. – 175 с.
12. Вассерман Л.И. Психологическая диагностика и новые информационные технологии. – СПб.: ООО «СЛП», 1997. – 203 с.
13. Гайда В.К. Практикум по экспериментальной и прикладной психологии. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1990. – 272 с.
14. Гильбух Ю.З. Психодиагностика в школе. – М.: Знание, 1989. – 79 с.
15. Гуревич К.М. Что такое психодиагностика. – М.: Знание, 1985. – 80 с.
16. Елисеев О.П. Практикум по психологии личности. – СПб.: М., 2000. – 554 с.
17. Леонтьев Д.А., Рассказова Е.И. Тест жизнестойкости. – М.: Смысл, 2006. – 63 с.

18. Немов Р.С. Психология: В 3 кн. Кн. 3: Психодиагностика. Введение в научное психологическое исследование с элементами математической статистики. – М.: ВЛАДОС, 1998. – 632 с.
19. Практикум по общей психологии / Под ред. А.И. Щербакова. – М.: Просвещение, 1990. – 285 с.
20. Психодиагностика: теория и практика: Пер. с нем. / Под ред. Н.Ф. Талызиной. – М.: Прогресс, 1986. – 207 с.
21. Регуш Л.А. Практикум по наблюдению и наблюдательности / Л.А. Регуш. – СПб. : Питер, 2001. – 174 с.
22. Рубинштейн С.Я. Экспериментальные методики патопсихологии. – М.: Апрель Пресс, 1999. – 414 с.
23. Рукавишников А.А., Соколова М.В. Нормы профессиональной этики для разработчиков и пользователей психодиагностических методик. Стандартные требования к психологическим тестам. – Ярославль: Дебют, 1991.
24. Соколова Е.Т. Проективные методы исследования личности. – М.: Изд-во МГУ, 176 с.
25. Шванцара Й. Диагностика психического развития. – Прага: Мед. изд-во Авиценнум, 1978. – 388 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Научная электронная библиотека <http://elibrary.ru/defaultx.asp>
2. Наукова періодика України <http://www.nbuv.gov.ua/portal/>
3. Экзистенциальная и гуманистическая психология (информационный сайт) <http://hpsy.ru/>
4. Библиотека Института психотерапии и клинической психологии <http://www.psyinst.ru/library.php>
5. Полнотекстовая база данных изданий по психологии и педагогике http://psyjournals.ru/journal_catalog/index.shtml
6. Психологи: журнал Высшей школы экономики <http://psy-journal.hse.ru/full/>
7. Московский психологический журнал <http://magazine.mospsy.ru/>
8. Онлайн библиотека по психологии и саморазвитию. http://www.koob.ru/practic_psychology/
9. Электронные психологические словари по психологии. (<http://azps.ru/handbook/>; <http://psi.webzone.ru/>)
10. Материалы по контролю сознания и деструктивным культам <http://evolkov.net/cults/>